

กค. 16
วันที่ 24 ม.ค 66
เวลา 10.30 น

สค. (eMail)
ส่ง : กค.
รับที่ : 8824/66
23 ม.ค. 2566 เวลา 18.35 น.

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

Office of Knowledge Management and Development

๖๙ ชั้น ๑๘ อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๑๐๕-๖๕๐๐ โทรสาร ๐-๒๑๐๕-๖๕๕๖

ที่ สปร.๐๗ / ๐๒๗

๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center
(Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ที่ สปร.๐๗/๑๘๑
ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๓. หนังสือสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ที่ สปร.๐๗/๒๓๔
ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๘๔๕๖ ลงวันที่ ๔
พฤศจิกายน ๒๕๖๕
๕. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๘/๗๔๕๐
ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕
๖. หนังสือสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ที่ ทก.๐๐๐๑/ฝคพ./๑๒๕๕๘ ลงวันที่
๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การเข้าพื้นที่บริเวณถนนราชดำเนินกลาง
๗. รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National
Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒)
๘. แบบฟอร์มเพื่อประกอบการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗
แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สปร. หน่วยงานในสังกัด
สำนักนายกรัฐมนตรี ขอเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge
Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา
๔ (๑๑) และ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ สบร. เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้สาธารณะเพื่อยกระดับศักยภาพและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ของคนไทย ผ่านการให้บริการความรู้ในแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่มีความทันสมัย ขอเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ของคนไทย ทุกช่วงวัย โดยในระยะต่อไปจะมีการพัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงให้เป็นย่านการเรียนรู้สร้างสรรค์ (Creative Learning District) ที่รวบรวมและนำเสนอความรู้ที่เป็นวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย รวมถึงความรู้สมัยใหม่ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้และนันทนาการของประชาชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาพื้นที่ราชดำเนินให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้แห่งใหม่ของกรุงเทพมหานคร ที่สามารถดึงดูดประชาชนทุกช่วงวัยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ให้เข้ามาท่องเที่ยวและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่าของชาติไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่โดยรอบโครงการ ทั้งในเชิงกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการ สบร. ครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบโครงการฯ และมอบหมายให้ สบร. นำเสนอโครงการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๑.๒ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ในฐานะรัฐมนตรีกำกับดูแล สบร. ได้เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) เพื่อยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยทุกช่วงวัย ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแล้ว ตามหนังสือที่ สบร.๐๗/๑๘๑ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๑.๓ สบร. ได้ดำเนินการเสนอโครงการดังกล่าวตามขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือที่ สบร.๐๗/๒๓๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ดำเนินการแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๘๔๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ แจ้งบัญชาของนายกรัฐมนตรีว่าให้ สบร. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่องแนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องและขออนุมัติดำเนินโครงการลงทุนขององค์การมหาชนที่มีวงเงินลงทุนสูงเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๑.๑.๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้นำโครงการฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ สศช. ในคราวประชุมฯ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการฯ และเห็นควรให้ สบร. พิจารณาดำเนินการปรับปรุงเอกสารโครงการฯ เพิ่มเติม ตามหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๘/๗๔๕๐ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

ทั้งนี้ สบร. ได้ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดโครงการฯ ตามข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สบร. ได้มีการหารือร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ในการนำพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ บนถนนราชดำเนิน มาพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่สำหรับประชาชน โดยในเบื้องต้นจะมีการพัฒนาพื้นที่ว่างประมาณ ๕ ไร่ บนถนนราชดำเนินกลาง ที่เคยเป็นที่ทำการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (เดิม) และพัฒนาอาคาร ๗ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ติดกัน ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่มีความทันสมัยสามารถให้บริการความรู้ที่หลากหลายสำหรับคนทุกช่วงวัย โดย สบร. ได้จัดทำคำของบประมาณผูกพัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๖๙ เพื่อดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) โดยมีวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๙๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) เป็นโครงการที่เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) และ (๑๒) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประกอบกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๘๔๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ แจ้งบัญชาของนายกรัฐมนตรีว่าให้ สบร. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่องแนวปฏิบัติในการเสนอเรื่องและขออนุมัติดำเนินโครงการลงทุนขององค์การมหาชนที่มีวงเงินลงทุนสูงเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๒ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นภาพลักษณ์ของชาติ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความราบรื่น เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๓ เนื่องจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ มีหลักเกณฑ์การเข้าพื้นที่ที่เป็นการเฉพาะ สบร. จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้สามารถดำเนินการเข้าพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่องในระยะยาว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จ และพร้อมเปิดให้บริการได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๔. สารสำคัญ

๔.๑ หลักการและเหตุผล

สบร. ได้ทำการศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม ความต้องการ และความจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ของประชาชนในทุกช่วงวัย รวมทั้งศึกษา แบบอย่างแหล่งเรียนรู้ของต่างประเทศที่มีความโดดเด่นและสามารถสร้างปรากฏการณ์การเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้กับ สังคม โดยเห็นว่าประเทศไทยจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้รูปแบบใหม่ขึ้น เพื่อให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานทาง ปัญญาที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน

๔.๒ วัตถุประสงค์

๔.๒.๑ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้รูปแบบใหม่ ที่เป็นพื้นที่กายภาพที่เปิดกว้างสำหรับประชาชน ทุกช่วงวัย ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ ปลุกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และกระตุ้นให้เกิดการ ค้นพบศักยภาพของตนเอง (Potential Searching) ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่ทันสมัยและ หลากหลาย

๔.๒.๒ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่นำเสนอความรู้และทักษะแห่งอนาคต (Future Knowledge and Skills) โดยเฉพาะทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนา ของโลก และทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Soft Skills)

๔.๒.๓ เพื่อเป็นพื้นที่พบปะสังสรรค์ (Meeting Space) ระหว่างผู้คนในสังคมที่มีความชอบ และความสนใจที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการและภาคีเครือข่าย รวมถึงการ

แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รวมถึงการแก้ไขปัญหามิในทุกระดับ และส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวของผู้คนในสังคม

๔.๒.๔ เพื่อพัฒนาพื้นที่ที่นำเสนอเรื่องราวความรู้ องค์ความรู้ดั้งเดิม รวมถึงส่งเสริมและต่อยอดภูมิปัญญาของชาติ (National Wisdom) ที่มีความโดดเด่น ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสรรค์สร้างคุณค่าเพิ่มเติม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔.๒.๕ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีศูนย์การเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่สามารถรองรับผู้ใช้บริการ ทั้งประชาชนทั่วไปและที่มาจากเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร และประเทศโดยรวม

๔.๓ แนวทางการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒)

๔.๓.๑ การจัดหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒)

๑) สบร. ได้ดำเนินการหารือกับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ เพื่อขอเช่าพื้นที่ว่างขนาด ๕ ไร่ ซึ่งเคยเป็นที่ทำการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (เดิม) และอาคารซึ่งอยู่ติดกัน บนถนนราชดำเนินกลาง เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยสำหรับคนทุกช่วงวัย และพัฒนาราชดำเนินให้เป็นย่านการเรียนรู้สร้างสรรค์ (Creative Learning District) แห่งใหม่ของทั้งชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

๒) สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ได้มีหนังสือ ที่ ทก.๐๐๐๑/ผคพ./๑๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยได้เสนอหลักเกณฑ์การเช่าพื้นที่และอาคารดังกล่าว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) เพื่อให้ สบร. พิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๓.๒ การออกแบบอาคารภายในศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) สบร. ได้ดำเนินการประกวดแบบอาคารภายใน ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) โดยในการออกแบบจะคำนึงถึงหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล หรืออารยสถาปัตย์ (Universal Design) และสอดคล้องกับวิถีใหม่ของการเรียนรู้ (New Normal for Education) ที่เน้นการเรียนรู้นอกห้องเรียนตามความต้องการและอัธยาศัยของผู้เรียน โดยเน้น (๑) การเป็นศูนย์กลางความรู้สำหรับคนทุกช่วงวัย (๒) การเป็นพื้นที่ทดลองและสร้างสรรค์นวัตกรรม (๓) การเป็นพื้นที่ทางสังคมที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจของคนในสังคม (๔) การเป็นพื้นที่สมดุลระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม (๕) การเป็นพื้นที่ประหยัด

พลังงานและทรัพยากร (๖) การเป็นพื้นที่เรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับรูปแบบการใช้งานได้หลากหลาย และ (๗) การเป็นพื้นที่ที่คำนึงถึงความสะดวกและปลอดภัยในสุขภาพของทั้งผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่

๔.๓.๓ การก่อสร้างอาคาร Ratchadamnoen Center ๑ และปรับปรุงอาคาร Ratchadamnoen Center ๒ สปร. ดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร โดยคำนึงถึงบทบาทและภารกิจขององค์กร รวมถึงบริบทของพื้นที่ราชดำเนิน ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามแบบก่อสร้างที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า และกฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๔ แนวทางการบริหารจัดการความรู้ของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ในการบริหารจัดการและให้บริการความรู้ของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมก้าวสู่การเป็นพลเมืองโลก (Global Citizen) โดยเน้นบทบาทสำคัญใน ๔ ด้าน ดังนี้

๑) การเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้สาธารณะรูปแบบใหม่ของประเทศ (Knowledge Center Phototype) และเป็นศูนย์กลางความรู้ (Knowledge Hub) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มีความหลากหลาย เชื่อมโยง และสามารถตอบโจทย์ความต้องการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัย โดยเป็นพื้นที่เรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนรองรับกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน

๒) การส่งเสริมทักษะความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพคนไทยและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย

- ความรู้และทักษะแห่งอนาคต (Knowledge and Future Skills) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพ โดยเฉพาะทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการเรียนรู้สมัยใหม่

- ภูมิปัญญาของชาติ (National Wisdoms) ที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างให้เกิดคุณค่าทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

- ความรู้และทักษะอื่นๆ ที่สำคัญ อาทิ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก และโอกาสในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ รวมถึงทักษะในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป (Adaptability)

๓) การสร้างสมดุลระหว่างการเรียนรู้ออนไลน์กับการเรียนรู้ในพื้นที่กายภาพ

ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จะเป็นต้นแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลระหว่างการ

เรียนรู้ออนไลน์กับการเรียนรู้ในพื้นที่กายภาพ โดยอาศัยจุดเด่นของการเรียนรู้ทั้ง ๒ รูปแบบ ที่สามารถเชื่อมโยงและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

๔.๓.๕ การจัดสรรพื้นที่ใช้สอยของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ประกอบด้วยพื้นที่ใช้งานขนาด ๒๐,๐๐๐ ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่บริการความรู้ ๑๖,๐๐๐ ตารางเมตร และพื้นที่บริการวิชาการและพื้นที่สำนักงาน ๔,๐๐๐ ตารางเมตร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) พื้นที่ห้องสมุดมีชีวิต (Living Library) เป็นพื้นที่ส่งเสริมการอ่าน กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และปลูกฝังอุปนิสัยรักการเรียนรู้ ประกอบด้วยพื้นที่ชั้นวางหนังสือและ Library of Things พื้นที่บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พื้นที่อ่านหนังสือ พื้นที่ห้องสมุดเด็กและพื้นที่ครอบครัว พื้นที่ทำงานอิสระ (Co-working Space) พื้นที่ Metaverse และ e-Sport และพื้นที่เรียนรู้สำหรับผู้บกพร่องทางร่างกาย (Learning Space for People with Disabilities)

๒) พื้นที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ (Learning Space) เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาทักษะแห่งอนาคต ประกอบด้วยพื้นที่อเนกประสงค์ พื้นที่ปฏิบัติการทางนวัตกรรม (Fab Lab) พื้นที่ปฏิบัติการด้านงานฝีมือ (Craft and Lifestyle Workshop) พื้นที่ปฏิบัติการด้านสื่อ (Digital Media Center) และพื้นที่ปฏิบัติการสำหรับเด็ก (Kid's Maker Space)

๓) พื้นที่แสดงออก (Expression Space) เป็นพื้นที่ส่งเสริมการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วยหอประชุมอเนกประสงค์ (Auditorium) ขนาด ๓๐๐-๓๕๐ ที่นั่ง พื้นที่จัดนิทรรศการ และพื้นที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

๔) พื้นที่บริการวิชาการและพื้นที่สำนักงานของ สบร. ประกอบด้วยพื้นที่อเนกประสงค์เพื่อการเรียนรู้และทดสอบนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ พื้นที่บริการลูกค้าสัมพันธ์ และพื้นที่สำนักงานของ สบร.

๔.๓.๖ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ ๓ ปี ๙ เดือน ประกอบด้วยขั้นตอนและระยะเวลา ดังนี้

- งานสำรวจทางโบราณคดี ระยะเวลา ๖ เดือน
- งานก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร ระยะเวลา ๑๘ เดือน
- งานระบบและตกแต่งภายใน ระยะเวลา ๙ เดือน
- งานติดตั้งระบบให้บริการ ระยะเวลา ๙ เดือน
- งานทดสอบระบบ (Soft Opening) ระยะเวลา ๓ เดือน

ประเภทผลงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙	ปีงบประมาณ ๒๕๗๐
งานสำรวจทางโบราณคดี (๖ เดือน)	■■■■■				
งานก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร (๑๘ เดือน)		■■■■■			
งานระบบและตกแต่งภายใน (๙ เดือน)			■■■■■		
งานติดตั้งระบบบริการ (๙ เดือน)				■■■■■	
งานทดสอบระบบ (๓ เดือน)				■■■	
พิธีเปิดศูนย์การเรียนรู้ฯ					■■■

๔.๓.๗ แนวทางการเชื่อมโยงศูนย์การเรียนรู้ของ OKMD กับแหล่งเรียนรู้บริเวณ
ราชดำเนินและพื้นที่โดยรอบ ศูนย์การเรียนรู้ฯ กับแหล่งเรียนรู้บริเวณถนนราชดำเนินและพื้นที่โดยรอบ
ร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ราชดำเนินให้เป็นย่านเรียนรู้สร้างสรรค์แห่งใหม่ ประกอบด้วย ๘ แนวทาง ดังนี้

- ๑) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สำหรับเครือข่าย
- ๒) การส่งเสริมบทบาทผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรของ
แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๓) การจัดกิจกรรมร่วมกันกับเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่
  - การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแผนงานประจำปีตามปฏิทิน เช่น
การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) / การสัมมนาเชิงวิชาการ
  - การจัดกิจกรรมพิเศษประจำปี กิจกรรมฟื้นฟูถนนราชดำเนินให้มีชีวิต
บูรณาการการทำงานร่วมกันของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD และหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และ
ชุมชนบริเวณโดยรอบ ซึ่งมีงานมหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ งานมหกรรมความรู้ (Knowledge Festival) ตลาดนัด
ความรู้ที่เตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและระบบการเรียนรู้สมัยใหม่ / งาน Night at the
Museum การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ยามค่ำคืน ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม เพื่อให้
ประชาชนได้รับความรู้ไปพร้อม ๆ กับการรับชมบรรยากาศความสวยงามของอาคารและสถาปัตยกรรมในพื้นที่
ยามค่ำคืน
- ๔) การจัดนิทรรศการและการแลกเปลี่ยนวัตถุจัดแสดงร่วมกับแหล่งเรียนรู้และ
หน่วยงานเครือข่าย
- ๕) การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ร่วมกับแหล่งเรียนรู้
เครือข่ายย่านราชดำเนิน ตัวอย่างกิจกรรมที่จะจัดขึ้น ได้แก่ หนังสือเดินทางสร้างความรู้ / วันเดียวเที่ยวแหล่ง
เรียนรู้ เป็นการจัดทำเส้นทางนำชมแหล่งเรียนรู้ใน ๑ วัน ตามความสนใจของผู้เข้าชม

/ ๖) การดำเนิน...

๖) การดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชนในละแวกถนนราชดำเนิน กิจกรรมที่สื่อถึงเอกลักษณ์ ความร่วมมือและความผูกพันของคนในชุมชนที่มีต่อย่านราชดำเนิน โดยชุมชนแต่ละแห่งแสดงวิถีชีวิต เอกลักษณ์ ต่อยอดมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนดั้งเดิม เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ ถนนข้าวสารอ่านหนังสือ (Book Street) / กินอยู่ดีที่บางลำพู (Street Food) / ยามเย็นเดินเล่นคลองหลอด / เทศกาลงานศิลปะชุมชน / งานส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

๗) การวางแผนกลยุทธ์สื่อสารประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

๘) การจัดทำโครงการและพัฒนารายได้ร่วมกัน ตัวอย่างของความร่วมมือ ได้แก่ “โครงการราชดำเนินพาส (Ratchadamnoen Pass)” บัตรเดียวที่สามารถใช้เพื่อเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในแหล่งเรียนรู้ในย่านราชดำเนินทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการตามปฏิทินกิจกรรมรายเดือนและรายปี

๔.๓.๘ แนวทางการบริหารการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD มีสาระสำคัญประกอบด้วย

๑) แผนการจัดหารายได้ ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD ภายใต้การกำกับดูแลโดย สปร. สามารถหารายได้นอกงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นรายได้เสริมในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพิ่มเติมจากงบประมาณประจำปี อาทิ รายได้จากค่าเข้าชมและใช้บริการ / รายได้จากการสมัครเป็นสมาชิก / รายได้จากเงินบริจาคและเงินสนับสนุน / รายได้จากการให้บริการทางวิชาการ / รายได้จากกิจกรรมพิเศษ / รายได้จากการอนุญาตให้เข้าใช้พื้นที่ เป็นต้น

๒) แผนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

- การดำเนินงานที่ใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ (Outsourcing) เป็นการจ้างเหมาบริการ เช่น งานดูแลระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ งานรักษาความปลอดภัย รวมถึงพัฒนากรอบความร่วมมือแบ่งปันผลประโยชน์กับเอกชน (Revenue Sharing) ในด้านงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ รวมถึงกิจกรรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน (Specialized Courses)

- การดำเนินงานที่เป็นการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนในการร่วมดำเนินการ (Collaboration) เช่น การดำเนินความร่วมมือกับหน่วยงานด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ด้านพลังงานทางเลือกและการอนุรักษ์พลังงาน การดำเนินความร่วมมือกับหน่วยงานด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ด้านหุ่นยนต์และ AI เป็นต้น

- การให้เอกชนเข้ามาเช่าดำเนินการในพื้นที่เชิงพาณิชย์ (Commercial Space) ภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น การให้บริการพื้นที่ปฏิบัติการด้านต่าง ๆ การให้บริการห้องประชุมสัมมนาและพื้นที่นันทนาการ การเปิดร้านอาหารและศูนย์อาหาร รวมทั้งร้านจำหน่ายสินค้า-ของที่ระลึก เป็นต้น

- การอนุญาตให้เอกชนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจของศูนย์การเรียนรู้ฯ ซึ่งกิจกรรมลักษณะดังกล่าวอาจจะเป็นกิจกรรมเพื่อสังคมที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือเก็บค่าบริการตามต้นทุน

๓) แผนบริหารความเสี่ยง ครอบคลุมประเด็นความเสี่ยงใน ๔ ด้าน ดังนี้

(ก) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ประกอบด้วย ๓ ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงจากจำนวนผู้ใช้บริการความรู้ของศูนย์ฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (๒) ความเสี่ยงจากเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ที่เข้าร่วมและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์ฯ ไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ และ (๓) ความเสี่ยงจากการยอมรับและการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ ทั้งนี้ แนวทางในการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ได้แก่ การสร้างความรับรู้และให้แรงจูงใจแก่กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเครือข่ายและชุมชน โดยผ่านกิจกรรมออนไลน์และออฟไลน์, การขยายบริการไปสู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ, การพัฒนากิจกรรมใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์และอยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย และการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มเป้าหมายในเรื่องการเดินทาง

(ข) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) ประกอบด้วย ๒ ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (๑) การหารายได้จากการบริการความรู้ การให้เช่าพื้นที่เชิงพาณิชย์ของศูนย์ฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และ (๒) รายได้จากเงินสนับสนุนและเงินบริจาคที่คาดว่าจะได้รับไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ ทั้งนี้ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ การเพิ่มช่องทาง รูปแบบ และขีดความสามารถในการหารายได้ของศูนย์ฯ การจัดกิจกรรมสร้างความรับรู้แก่สังคมเพื่อให้เห็นความสำคัญของศูนย์การเรียนรู้ต่อการพัฒนาศักยภาพคนไทย รวมทั้งให้มีการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ

(ค) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk) ประกอบด้วย ๔ ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ (๒) ความเสี่ยงจากระบบดิจิทัลที่ใช้ในการบริการประชาชนเกิดขัดข้อง (๓) ความเสี่ยงจากบุคลากรซึ่งอาจยังไม่มีความเชี่ยวชาญเพียงพอ และ (๔) ความเสี่ยงจากการดำเนินโครงการสำคัญ (Flagship) ที่ไม่เป็นไปตามแผน ทั้งนี้ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำแผนดูแลรักษาความปลอดภัยและแผนฉุกเฉิน โดยมีการซักซ้อมความเข้าใจและทดลองปฏิบัติเป็นระยะ, การให้ความรู้และพัฒนาทักษะด้านการบริการที่เหมาะสมแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง, การอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบดิจิทัลเพื่อให้บริการ เพื่อให้สามารถใช้งานและดูแลรักษาระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและกำกับดูแลโครงการสำคัญ

(ง) ความเสี่ยงด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้าหรือต้องดำเนินการกระบวนการใหม่ ทั้งนี้ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเร่งวางแผนและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่เริ่มงบประมาณ และการจัดให้มีที่ปรึกษาด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕. ผลกระทบ

สปร. ได้ประเมินผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ดังนี้

๕.๑ คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงบริการความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็น เป็นการเปิดโอกาสให้คนไทยได้ค้นพบศักยภาพและพัฒนาตนเองให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้วยกระบวนการและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ น่าสนใจ และมีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนไทยในแต่ละช่วงวัย โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการเรียนรู้ในพื้นที่กายภาพและการเรียนรู้ออนไลน์ ทั้งในรูปแบบ e-Library และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์รูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยในการขับเคลื่อนสังคมไทยสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ของประชาชน

๕.๒ ประเทศไทยมีต้นแบบแหล่งเรียนรู้สมัยใหม่ ที่สามารถนำไปขยายผลสู่เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในภูมิภาค เพื่อยกระดับศักยภาพการให้บริการประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้ ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จะเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่มีมาตรฐานการให้บริการในระดับสากล ด้วยรูปแบบกระบวนการ และเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถตอบโจทย์ความต้องการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัย โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ๗ ประการ ได้แก่ (๑) การยกระดับศักยภาพของประชาชน (Capability) ที่คำนึงถึงความต้องการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของคนแต่ละคนเป็นสำคัญ (๒) การนำเสนอบริการความรู้ที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกของประชาชน (Choice) (๓) การให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนในการเข้าถึงความรู้ของประชาชน (Cost) (๔) การมีส่วนร่วมและเป็นพันธมิตรด้านการเรียนรู้ของประชาชน (Control) (๕) การอำนวยความสะดวกและให้บริการความรู้ที่ครบวงจรแก่ประชาชน (Convenience) (๖) การสร้างความสัมพันธ์และปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (Care) และ (๗) การขยายผลเครือข่ายและบริการความรู้ที่ครอบคลุมประชาชนในวงกว้าง (Coverage)

๕.๓ การพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน โดย ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) นอกจากจะเป็นสถานที่พัฒนาและทดสอบนวัตกรรมด้านการเรียนรู้สมัยใหม่แล้ว ยังเป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนจากหลากหลายสาขาอาชีพและช่วงวัย ได้เข้ามาพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาความสัมพันธ์ และส่งเสริมความร่วมมือ เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม ต่อยอดความรู้ และพัฒนาธุรกิจ เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืนในทุก ๆ ด้าน

๕.๔ การพัฒนาและปรับบทบาทพื้นที่ราชดำเนินและชุมชนโดยรอบให้เป็นย่านการเรียนรู้สร้างสรรค์ (Creative Learning District) แห่งใหม่ของประเทศ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลายของศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD: OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) และการบูรณาการความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และชุมชนในพื้นที่ เพื่อรองรับและเชื่อมโยงความต้องการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ของประชาชน โดยอาศัยความได้เปรียบของพื้นที่ราชดำเนินที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน โดย สปร. คาดว่า จะมีประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าใช้บริการความรู้และร่วมกิจกรรมในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๒ ล้านคนต่อปี รวมถึงมีการเข้าใช้บริการความรู้ออนไลน์ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ล้านคน/ครั้ง ต่อปี

๕.๕ การกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร และประเทศโดยรวม ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) นอกจากจะเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่ที่ทันสมัยแล้ว ยังเป็นหมุดหมาย (Landmark) ของการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ (Knowledge-based Tourism) ที่มีความโดดเด่นในพื้นที่ราชดำเนิน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และนันทนาการที่มีความต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยเน้นความเชื่อมโยงและการมีส่วนร่วมของแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ รวมถึงชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบ สามารถดึงดูดชาวไทย นักท่องเที่ยวต่างประเทศ และกิจกรรมทางธุรกิจ ให้เข้ามาในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร และประเทศโดยรวม

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบประมาณการงบประมาณ ๙๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย (๑) ค่าก่อสร้าง ค่าปรับปรุงสถานที่ ค่าตกแต่ง และค่าขนย้าย วงเงิน ๙๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ (๒) ค่าควบคุมงานก่อสร้าง/ปรับปรุงสถานที่ วงเงิน ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งเงินงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป บลลงทุน ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (ค่าก่อสร้างและปรับปรุงอาคารที่ทำการ) รายการค่าตกแต่งและค่าก่อสร้างอาคารพื้นที่ หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ค่าก่อสร้าง ค่าปรับปรุงสถานที่ ค่าตกแต่ง และค่าขนย้าย งบประมาณ ๙๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วยค่าก่อสร้าง ค่าปรับปรุงสถานที่ และค่าตกแต่ง ๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และค่าขนย้าย ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยประมาณการงบประมาณผูกพัน ๓ ปี ดังนี้ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (ร้อยละ ๒๐) เป็นเงิน ๑๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ร้อยละ ๔๐) เป็นเงิน ๓๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (ร้อยละ ๔๐) เป็นเงิน ๓๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ค่าควบคุมงานก่อสร้าง/ปรับปรุงสถานที่ งบประมาณ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ของงบประมาณการก่อสร้างและปรับปรุงสถานที่

๖.๒ ความคุ้มค่าของโครงการ สบร. ได้ทำการเปรียบเทียบงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) กับค่าเช่าพื้นที่ให้บริการและพื้นที่สำนักงานของ สบร. เห็นว่า

๑) ในปัจจุบัน สบร. ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ปีละ ๕๐,๔๐๐,๐๐๐ บาท (ปรับขึ้นร้อยละ ๕ ทุก ๆ ๓ ปี) สำหรับพื้นที่ขนาด ๖,๐๓๘ ตารางเมตร คิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน (NPV) ๑,๐๑๓,๑๖๐,๘๗๔.๕๕ บาท สำหรับระยะเวลา ๓๐ ปี

๒) การลงทุนจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จะมีค่าเช่าพื้นที่ที่ต้องจ่ายให้กับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ คิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน ๑,๓๔๐,๑๔๒,๘๔๑.๗๓ บาท (ประกอบด้วยค่าเช่าพื้นที่ว่างขนาด ๕ ไร่ ระยะเวลาการเช่า ๓๐ ปี คิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน ๕๒๔,๔๗๕,๐๐๐ บาท และค่าเช่าอาคาร ๗ ระยะเวลาการเช่า ๓๐ ปี คิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน ๘๑๕,๖๖๗,๘๔๑.๗๓ บาท) โดยเมื่อรวมกับงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จำนวน ๙๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้มียอดเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น ๒,๓๑๐,๑๔๒,๘๔๑.๗๓ บาท

๓) การลงทุนจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) มีเงินลงทุนสูงกว่าค่าเช่าพื้นที่ที่ สบร. ต้องจ่ายอยู่ในปัจจุบัน ๑,๒๙๖,๙๘๑,๙๖๗.๑๘ บาท อย่างไรก็ตาม การลงทุนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) จะทำให้ สบร. มีพื้นที่สำหรับให้บริการประชาชนเพิ่มขึ้นกว่า ๓ เท่า รวมถึงยังมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากกว่าการเป็นผู้เช่าอาคารของเอกชนที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาเช่า หากพิจารณาเงินลงทุนและผลตอบแทนคิดลดจากการดำเนินงานตลอดระยะเวลา ๓๐ ปี การลงทุนจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD จะให้อัตราผลตอบแทนทางการเงินคิดลด (Financial IRR) ร้อยละ ๓.๘ และหากนำผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic Value) ที่เป็นตัวเงินอันเกิดจาก

การพัฒนาพื้นที่ราชดำเนิน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศมาพิจารณา แล้ว การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ก็จะมีผลตอบแทนและความคุ้มค่าในการลงทุนที่สูงกว่ามาก

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๗.๑ ขอความเห็นชอบให้ สบร. ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ในบริเวณพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๗.๒ ขอความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ OKMD : OKMD National Knowledge Center (Ratchadamnoen Center ๑ และ ๒) ระยะ ๓ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙) ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณการก่อสร้างและปรับปรุงพื้นที่อาคาร รวมทั้งสิ้น ๙๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ งบประมาณ จำนวน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ผูกพันงบประมาณ จำนวน ๓๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ผูกพันงบประมาณ จำนวน ๓๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๗.๓ ในส่วนของการดำเนินการเข้าพื้นที่จากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ให้ สบร.หารือ กับสำนักงบประมาณ ถึงเงื่อนไขและข้อกำหนดการเข้าพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(นายสุเทพพงษ์ พันธมีเชาว์)

รองนายกรัฐมนตรี